

Pragmatická sankce Karla VI.- osobnosti PS

Karel Theodor Otto princ ze Salmu 1645-1710

6. 7. 1645 - 10. 11. 1710 Cáchy (65 let)

Pustinský a porýnský hrabě – 4. kníže

Voják – b. o Vídeň 1683

Vychovatel Josefa I.

1685. tajný rada, předseda Tajné státní konference, císařův osobní rada

Nejvyšší hofmistr

Jan Bedřich Seilern – z Falce

1646–1715

Zakladatel rodu, právní, vlastní tvůrce Pragmatické sankce, Ve službách Leopolda, Josefa i Karla

+ bezdětný, rodina vlastní panství Lukov, staví Lešnou, Milotice

Konverze ke katolictví – zvrátil víno

Jan Leopold Donát kníže z Trautsonu

(2. května 1659, Wien – 28. října 1724, Sankt Pölten) byl rakouský šlechtic, dvořan a politik. Jako císařský **nejvyšší hofmistr** patřil v první čtvrtině 18. století k významným osobnostem habsburské monarchie.

Princ Evžen Savojský

18. 10. 1663 - 21. 4. 1736 Wien 73 let

Gundaker Thomas Starhemberg

1663-1745 82 let

Určený prod duchovní dráhu, mimořádný zájem a talent o finanční záležitosti, do říšských služeb, podpora a spolurpáce s princem Evženem

1698 Vicepresident 1703 President Dvorské komory

1712 člen soukromé tajné rady

1740 návrat do služby – zabránil finančnímu zhroucení říše

DVŮR

Karel Theodor Otto princ ze Salmu 1645-1710 - Pustinský a porýnský hrabě – 4. kníže

6. 7. 1645 - 10. 11. 1710 Cáchy (65 let)

Otec **Leopold Filip Karel** (1620-15.12.1663), třetí kníže Salm, od 1654 kníže římské říše – virilní hlas v knížecí radě, říšský rada pro Okněžněné hrabství Gorica a Gradiško, vliv v Hornorýnském kraji – Salm a Dolnorýnském kraji - Anholt

Matka **Marie Anna (Marianna) hraběnka von Bronckhorst-Batenburg** – dědička panství Anholt

Kníže Karel Theodor Otto ze Salmu,
zřejmě nejvýznamnější osobnost rodu

Vodní zámek Anholt

Po smrti otce několik let v opatrovnictví vévdy z Lorraine.

Vysoká aristokracie, starý rod, určitou dobu německým vzdorokrálem, **stoupenec říšské politiky**, prohrál ve střetu s politiky, kteří prosazovali rakouskou politiku **Stahremberk, Sinzendorf, Mitrovitz, princ Evžen**.

Protestant, následně konvertoval ke katolictví, příbuzenský vztah k manželce Leopolda I. – matce Josefa I., proto zřejmě i Josefovým vychovatelem, zasloužil se o sňatek Josefa I. se svou neteří **Amálie Vilemína Brunšvicko-Callenberg**

Vychováván k vojenské službě, od 1663 na Vojenské akademii v Paříži, v rámci francouzsko-nizozemských válek bojoval při obléhání Maastrichtu 1667, 1672 narukoval k regimentu

1682 hodnost polního maršála v císařské armádě

1683 podíl na vítězství v bitvě u Vídně – jmenován generálem jezdeckva

Vychovatel Josefa I.

1685 tajný rada, násl. první tajný rada = předseda Tajné státní konference císařův osobní rada

Nejvyšší hofmistr

1709 se stáhl na své panství Anholt

1664 první sňatek s **Marií Annou hraběnkou z Huyn-Geleen** (+1667)

Druhý sňatek – **hraběnka Luisa Marie** Falcko-Simmerenská (1647-1679) katolicky vychovaná vnučka Friedricha Falckého –zimního krále a kurfiřta falckého – přinesla značný majetek, pobývali na Anholtu, přestavba středověkého hradu na barokní palác **Syn** – 5 kníže – 24. 10. 1674- 23. 11. 1738 **Ludvík Otto Salm** – rod vymírá po měči, studoval v pražském Klementinu

Rozvětvená rodina, těžko se vyznat v genealogii, v jeho rodové linii pak oblíbený AEPC Praha **Vilém Florentin Salm** – (salmovský palác na Hradčanech)

Princ Evžen Savojský

18. 10. 1663 - 21. 4. 1736 Wien 73 let

Evžen František, princ savojský a carignanský, hrabě ze Soissons se narodil 18. 10. 1663 ve Francii princovi Evženu Morici Savojskému a **Olimpii Mancini** (neteř kardinála Julese Mazarina), hraběnce ze Soissons. Za svého života se účastnil 3 velkých válek. A to *Devítileté války*, *války o španělské dědictví* a *Rakousko-turecké války*. Umírá ve Vídni 21. 4. 1736.

Rodiče rozhodli, že si bude budovat kněžskou kariéru. Jeho však více zajímalo vojenství, ze známých vojevůdců si zvláště oblíbil Hanibala a Alexandra Velikého. Své služby jako vojevůdce nabídl francouzskému králi Ludvíku XIV., ten však odmítá a Evžen Savojský odchází z Francie a vstupuje do armády největších nepřátel Francie - Habsburků.

Portrét z roku 1712

První bitvy se zúčastnil roku 1683 u Vídně – 12. 9. 1683 - pod velením svého bratrance **Ludvíka Bádenského**. Turci byli poraženi a princ Evžen získává 12. 8. 1683 od Leopolda I. dekret plukovníka. Tím začíná jeho kariéra. 12. 8. 1687 vítězí v bitvě u Nagyharshány - Moháče a je jmenován polním podmaršálkem. Stává se z něj velmi respektovaný vojevůdce. Roku 1688 se účastnil obléhání Bělehradu, při kterém byl vážně zraněn a déle než půl roku se léčil. Při léčbě se začne věnovat politice a navrhuje mír s Turky.

Roku 1689 přichází jeho první střet s francouzskými vojsky. Evženu Savojskému se i přes nedostatek peněz podaří zatlačit francouzská vojska zpět a proniknout do jižní Francie. Za své služby byl jmenován polním maršálem. Celý konflikt končí uzavřením míru roku 1697.

Evžen se přesouvá do Uher, kde je velitelem vojsk. Roku 1697 se v bitvě u Zenty postavil převaze tureckých vojsk, kterou se mu podařilo porazit. Dobývá Sarajevo a začíná jednání o míru, které končí tak, že se turecké vojsko stáhne z části Uher a Sedmihradska.

Roku 1701 propuká válka o španělské dědictví. Evžen se vydává do Itálie, kde se znovu postaví proti francouzům. Francouzi ovládali všechny velké alpské průsmyky. Princ Evžen se inspiroval Hanibalem a obešel francouzské vojsko malými soutěskami a vpadl jim do týla. Po této prohře Ludvík XIV. vyměnil všechny velitele. Potom se ještě několikrát střetli obě strany se střídavými vítězstvími. Na jaře 1703 je jmenován ve Vídni **prezidentem vojenské válečné rady**. Roku 1704 své síly spojili Princ Evžen a britský vojevůdce vévoda z Malborough.

1706 poráží Francouze u Turína a postupuje dále po severní Itálii. A v roce 1707 Francouzi opouští oblast Itálie. Téhož roku byl také jmenován říšským maršálem a Petr I. Veliký mu nabídl polskou

korunu, kterou však odmítl. Roku 1708 byl jmenován generálporučíkem, tím ovládl veškeré vysoké vojenské úřady. Roku 1709 se účastnil mírových jednání v Haagu, která selhala. Následně probíhají boje až do roku 1714, které skončily mírem podepsaným 7. března.

Mezi lety 1714 a 1716 bylo období míru, kdy se začal stavět palác Belveder.

Roku 1716 opět propukla válka s Turky. Turecké ležení bylo chráněno opevněním a Dunajem. Evžen se však rozhodl přebrodit v noci Dunaj a rozprášil celé vojsko. Potom vyrazil na Temešvár, který dále i dobyl. Roku 1717 začalo tažení na Bělehrad, který po obléhání kapituloval. Obě strany již byly vyčerpány tak 21. července 1718 byl uzavřen mír v Požeravci, a také byla uzavřena obchodní smlouva mezi císařem a sultánem.

Po uzavření míru se princ Evžen věnoval hlavně politice. Stal se jedním z nejvlivnějších mužů a podporoval Karla VI. v prosazení pragmatické sankce. Kvůli svému velkému vlivu byl často kritizován, že nezvládá vykonávat všechny funkce řádně. Roku 1719 odhalil intriky některých vysokých knížat. Jeho vliv postupně upadá. Umírá ve Vídni 21. 4. 1736. Byl pohřben v katedrále sv. Štěpána ve Vídni.

Zdroje:

Richter, Karel: *Princ Evžen Savojský. Pán bitevních polí*. Třebíč 2000, s. 398.

Vlnas, Vít: *Princ Evžen Savojský. Život a sláva barokního válečníka*. Praha 2001, s. 849.

Jan Bedřich Seilern (1646–1715)

Zakladatelem rodu byl právník Jan Bedřich Seilern (1646–1715), který pocházel z [Falce](#), kde také vstoupil do státních služeb, po konverzi na katolickou víru přešel do služeb [Habsburků](#). Získal důvěru císaře [Leopolda I.](#) a rychle postupoval ve šlechtické hierarchii (rytíř 1684, říšský svobodný pán 1693, říšský hrabě 1712). Je všeobecně považován za autora textu tzv. [pragmatické sankce](#), jednoho z nejdůležitějších dokumentů doby vlády Karla VI. s dalekosáhlými důsledky.

Rakouský dvorský kancléř hrabě Jan Bedřich Seilern (1646–1715), portrét v Sále předků na zámku Lešná

Jan Bedřich Seilern neměl potomky a adoptoval svého synovce **Jana Bedřicha Kicheliera (1675–1751)**, který pak převzal jméno Seilern i s hraběcím titulem, díky držbě statků v Korutansku užíval i jméno Aspang. Jan Bedřich II. Seilern působil v diplomacii, později byl dvorským vicekancléřem a jako první z rodu získal statky na Moravě – v roce 1724 koupil za 202 000 zlatých panství s hradem [Lukov](#). V roce 1735 získal čestné dědičné hodnosti nejvyššího poštmistra v Mantově a nejvyššího kuchmistra v Korutansku. V další generaci vynikl v diplomatických službách jeho syn **Kristián August (1717–1801)**, dlouholetý vyslanec u říšského sněmu a v Londýně. Ten také dalšími nákupy rozmnožil rodový majetek na Moravě (Starý Jičín 1772, Přílepy 1779), položil ale i základy vlastnictví v Rakousku (panství Litschau, 1763). Na moravských statecích se Kristián August zdržoval jen výjimečně, ale když odešel ze státních služeb do penze, nechal koncem 18. století postavit jako letní sídlo zámek v Kralicích na Hané a na lukovském panství [zámek Lešná](#).

V první polovině 19. století se Seilernové potýkali s vyrovnáváním dluhů na panství Starý Jičín, později docházelo i ke štěpení majetku mezi početné potomstvo (například velkostatek [Kurovice](#) byl na přelomu 19. a 20. století rozdělen na šest dílů). Tehdy se Seilernové také aktivně zapojili do veřejného života na Moravě a tři členové rodu zasedali jako poslanci v Moravském zemském sněmu. Z nich [Karel Maxmilián](#) (1825–1905) obohatil díky sňatku rodový majetek o zámek [Milotice](#). Správu Milotic pak převzal jeho syn [Karel František Seilern](#) (1852–1916), který se kromě výkonu poslaneckého mandátu na zemském sněmu zaměřoval i na podporu české menšiny ve Vídni.^[1] Na zemském sněmu zasedal i starší bratr Karla Maxmiliána, [Josef František Seilern-Aspang](#) (1823–1868).^[2]

Zámek Lešná

Nejvýznamnější stavební památku na rod Seilernů představuje zámek [Lešná](#), jehož nákladnou přestavbu v letech 1887–1894 inicioval hrabě **František Seilern (1859–1919)**. Teprve tehdy se moravské sídlo Seilernů stalo místem setkávání smetánky z celé monarchie. Jeho syn **Josef Seilern (1883–1939)** proslul jako cestovatel, věnoval se ornitologii a jeho sbírky jsou dnes uloženy v Moravském zemském muzeu v [Brně](#). Jeho sňatek s hraběnkou Terezií Lažanskou z Bukové (1890–1979) přinesl Seilernům velkostatek [Manětín](#) v západních Čechách, který od roku 1943 držel jejich syn **František Josef Seilern (1914–2004)**. Jemu byly majetky v roce 1945 zkonfiskovány na základě Benešových dekretů, totéž se týkalo i jeho bratrance **Ladislava (1886–1976)**, který vlastnil zámky v [Miloticích](#) a [Přílepech](#).

Po ztrátě majetků v Československu přesídlili Seilernové na zámek Litschau, který je dodnes jejich soukromým majetkem a pro veřejnost není přístupný. Současným reprezentantem hlavní rodové větve je **Jan Seilern-Aspang (*1945)**. Historii rodu na území České republiky dnes kromě zmíněného zámku v Lešné připomíná také hrobka na hřbitově v nedaleké Štípe.

Majetek rodu v Čechách a na Moravě

Hrobka Seilernů na hřbitově ve [Štípe](#)

Kralice na Hané 1791–1923   Lešná 1724–1945   Lukov 1724–1945

Manětín 1943–1945   Milotice 1888–1945   Přílepy 1779–1945   Starý Jičín (1772–1906)

Jan Leopold Donát kníže z Trautsonu (*Johann Leopold Donatus Fürst von Trautson, Reichsgraf von Falkenstein, Freiherr zu Sprechenstein*)

(2. května 1659, Wien – 28. října 1724, Sankt Pölten) byl rakouský šlechtic, dvořan a politik. Jako císařský **nejvyšší hofmistr** patřil v první čtvrtině 18. století k významným osobnostem habsburské monarchie.

Kníže **Jan Leopold** je pohřben v rodinné hrobce Trautsonů v kostele sv. Michaela ve Vídni, autorem projektu jeho náhrobku je architekt Jose Emanuel Fischeer z Erlachu, vybudoval jej český sochař Ferdinand Maximilián Brokoff.

Otec: dolnorakouského místodržitele hraběte **Jan František Trautson** (1609–1663)

Matka: třetí manželka **Margareta z Rappachu** (1621–1705). Ta v roce **1673** koupila panství **Český Rudolec**, které pak v rodině zůstalo do roku **1741**.

Pocházel ze starobylého rakouského rodu, Trautsonové byli od roku **1541** svobodnými pány, od roku 1598 hrabaty a od roku 1711 knížaty. Český inkolát získali v roce **1583**. Zastávali vysoké úřady v církvi, zemské správě a u císařského dvora. Vlastnili rozsáhlá panství v Čechách (Vlašim, Čechtice, Dolní Kralovice, Martinice, Křivsoudov, Vlastějovice, Keblov, Zahrádka, Kaliště, Nové Hrady, Český Rudolec), v Rakousku (Matrei am Brenner, Falkenstein, Poysbrunn, Kaja, Laa an der Thaya, Sankt Pölten, Goldegg, Pielachhaag, Friesing, Aggsbach Markt) a v Uhrách (Regéc a Sárospatak). Ve Vídni nechali vystavět palác Trautson.

Od mládí působil u dvora arcivévody Josefa, pozdějšího císaře **Josefa I.**, což mu také přineslo rychlý postup na společenském žebříčku.

Již v roce **1683** (24 let) se stal říšským dvorským radou,

následovaly čestné posty císařského komořího a tajného rady,

od roku **1694** byl **nejvyšším komorníkem** arcivévody Josefa

v roce **1698** obdržel Řád zlatého rouna. V korespondenci a pamětech svých současníků byl vyzdvihován pro svou vstřícnou a nekonfliktní povahu.

Když se **Josef I.** stal císařem, Trautson byl jmenován císařským **nejvyšším hofmistrem** a **prezidentem tajné státní konference (1705–1711)**, o podíl na vlivu a moci se však dělil se slavným vojevůdcem princem **Evženem Savojským**. Krátce před smrtí Josefa I. byl povýšen do knížecího stavu (**1711**), po nástupu **Karla VI.** musel své úřady opustit, zůstal ale členem tajné státní konference. Po smrti knížete **Liechtensteina** se znovu stal císařským nejvyšším hofmistrem a zůstal jím až do smrti (**1721–1724**). Zúčastnil se korunovace Karla VI. českým králem (**1723**), kdy několik měsíců pobýval jako host v Colloredovském paláci na Malé Straně.

Jan Leopold Donát byl ženatý s hraběnkou **Marií Terezií Ungnadovou z Weissenwolffu (1678–1741)**, která od něj v roce **1720** koupila panství Český Rudolec. Měli spolu dvanáct dětí, z nichž několik zemřelo v dětství. Dcery se provdaly do významných

rakouských rodů ([Starhemberg](#), [Künigl](#), [Auersperg](#)), z potomstva byl nejvýznamnější syn **Jan Josef Trautson** (1707–1757), který byl vídeňským biskupem a kardinálem. Po vymření rodu Trautsonů (1775) připadla většina majetku Auerspergům, kteří pak v jedné linii užívali jméno *Auersperg-Trautson*.

Rod vymřel po meči v roce 1775 a většina majetku přešla na **knížata z Auerspergu**.

Hlavním sídlem rodu byl hrad Falkenstein v Dolních Rakousích nedaleko Mikulova.

Majetek v Čechách

Jan Leopold Donát proslul jako iniciátor stavby rodinného paláce ve Vídni, v němž dnes sídlí rakouské ministerstvo spravedlnosti. Kromě toho četnými nákupy vybudoval rozsáhlé dominium v Čechách.

Vídeňský palác Trautsonů

Majetkové zázemí měli [Trautsonové](#) především v Dolních Rakousích, kde jim patřily statky v okolí hradu Falkenstein, hlavním sídlem **Jana Leopolda Trautsona** byl zámek [Goldegg](#) poblíž St. Pölten. V centru monarchie nechal postavit rodový palác (Trautson Palais), který vznikl v roce 1712 podle projektu dvorního architekta [Johanna Bernharda Fischera z Erlachu](#).

Již v roce 1583 **Pavel Sixt Trautson** obdržel český [inkolát](#) a získal pozemky poblíž [Litomyšle](#). Jan Leopold Trautson začal koncem 17. století budovat rozsáhlý majetkový komplex na rozmezí středních Čech a Vysočiny. V roce 1695 koupil statek se zámkem v [Martinicích](#) a v okolí pak během následujících let přikupoval další pozemky. K Martinicím přikoupil v roce 1698 nedaleké [Dolní Kralovice](#), které se následně staly sídlem panství, pro příležitostný pobyt panstva byly ale určeny zámky v [Čechticích](#) a [Křivsoudově](#). Poslední významnější akvizicí byl nákup [Vlastějovic](#) s 18 vesnicemi od [Věžníků](#) v roce 1716. V další generaci pak sňatkem přibylo do majetku Trautsonů ještě panství Vlašim (1722).

Gundaker Thomas Starhemberg - 1663-1745

([Vienna](#), December 14, 1663 – [Prague](#), July 8, 1745) was an Austrian economist and politician

His parents were **Konrad Balthasar von Starhemberg** (1612–1687) and **Franziska Katharina Gräfin Cavriani**. His half-brothers were Ernst Rüdiger von Starhemberg (1638–1701), the defender of Vienna against the Turks in 1683 and Maximilian Lorenz Starhemberg (1640-1689). Field Marshal Guido Starhemberg was his cousin.

Gundakar was designated early for an ecclesiastical career, but after studying a while at the Collegium Germanicum et Hungaricum, he returned to Vienna and entered in the service of the Austrian Emperor.

He was quickly noticed for his financial talents and became a protégé of Prince Eugene of Savoy, who urged for financial reforms to finance the many wars the Empire was waging. Gundakar became in 1698 Vice-President and in 1703 President of the Court Chamber, and was from 1706 until his death President of the Ministerial Bank Deputation. From 1712 he was also a member of the Privy Conference and from 1716 of the Privy Financial Conference. Vrátil se do služby v krizovém období po smrti Karla VI. A zabránil finančnímu zhroucení říše.

Marriage and Children

---

he married first on **13 January 1688** with Countess Beatrix Franziska von Daun, daughter of Field Marshal [Wirich Philipp von Daun](#). They had

- Maria Josepha (1689–1767)
- Franz (1691–1743), whose daughter would marry [Wenzel Anton, Prince of Kaunitz-Rietberg](#)
- Maria Theresia (1694–1752)

After the death of his wife, he remarried on **3 February 1707** with Maria Josepha Irene Jorger zu Tollet, and had 2 more daughters: Marie Gabrielle (1707–1793), married [Rudolph Joseph von Colloredo-Waldsee](#)
Maria Dominika (1710–1736)